

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

02 липня 2018 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 40

Відповідно до пунктів 1,4 частини 8 статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Рада суддів України розробляє та організовує виконання заходів щодо поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів, звертається з пропозиціями щодо питань діяльності судів до органів державної влади та місцевого самоврядування.

У практичній діяльності місцевих загальних судів виникають питання щодо організації роботи слідчих суддів та працівників апарату суду у неробочий (вихідні та святкові дні) і надурочний час, у зв'язку з необхідністю прийому та розгляду клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження.

Вказані питання стосуються таких аспектів діяльності суддів місцевих судів:

- можливості запровадження графіку чергування для слідчих суддів у вихідні та святкові дні;

- визначення випадків (днів), які потребують встановлення чергування для слідчих суддів у неробочий час і категорій справ, щодо яких слід встановлювати таке чергування;

- можливості прийому, реєстрації працівниками апарату суду і розгляду слідчими судьями клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження після закінчення робочого часу;

- порядку видачі розпорядчих документів про встановлення робочих днів та годин слідчим судьям та працівникам апарату суду, які залучаються до роботи у неробочий час (вихідні та святкові дні), а також роботи у надурочний час;

- оплати та компенсації роботи слідчих суддів і працівників апарату суду у неробочий час (вихідні та святкові дні), а також роботи у надурочний час.

Відповідно до статті 3 Кримінально процесуального кодексу України слідчий суддя - суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому процесуальним кодексом, судового

контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому статтею 247 КПК України, - голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя.

Актуальність питань, пов'язаних з організацією роботи слідчих суддів, відображається у статистичних даних.

За даними судової статистики у 2017 році в місцевих та апеляційних судах знаходилось на розгляді майже 3,9 млн. справ і матеріалів. Слід відмітити, що упродовж останніх трьох років щорічно надходить близько 3,4 млн. справ і матеріалів.

Разом із тим, до слідчих суддів місцевих судів у 2017 році надійшло 706,7 тис. клопотань слідчих, прокурорів та інших осіб. Серед розглянутих 76 відсотків задоволено.

Також слідчими судьями постановлено 152,2 тис. ухвал про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Розгляд таких справ здійснюється слідчим суддею Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя. Слідчий суддя зобов'язаний розглянути клопотання, зокрема, про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії протягом шести годин з моменту його отримання.

Таким чином, зберігається тенденція щодо збільшення загальної кількості справ даної категорії.

Законодавче регулювання питань щодо організації роботи слідчих суддів та працівників апарату суду у неробочий (вихідні та святкові дні) і надурочний час передбачає наступне.

Частина 1 статті 2 Кримінального процесуального кодексу України до завдань кримінального провадження відносить забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду кримінального провадження з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Відповідно до частини 1,2 статті 28 Кримінального процесуального кодексу України під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Розумні строки не можуть перевищувати передбачені цим Кодексом строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

Проведення досудового розслідування у розумні строки забезпечує прокурор, слідчий суддя (в частині строків розгляду питань, віднесених до його компетенції), а судового провадження - суд.

Згідно з частиною 6 статті 115 КПК України, якщо відповідну дію належить вчинити в суді або в органах досудового розслідування, то строк закінчується у встановлений час закінчення робочого дня в цих установах.

Згідно з частиною 3, 6 статті 35 Кримінального процесуального кодексу України визначення судді (запасного судді, слідчого судді) або колегії суддів для конкретного судового провадження здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних матеріалів, скарги, клопотання, заяви чи іншого процесуального документа за принципом вірогідності, який враховує кількість проваджень, що знаходяться на розгляді у суддів, заборону брати участь у перевірці вироків та ухвал для судді, який брав участь в ухваленні вироку або ухвали, про перевірку яких порушується питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну їх повноважень.

Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, в тому числі видачі вироків, ухвал суду та виконавчих документів, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів вироків, ухвал суду та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним та юридичним особам, підготовки статистичних даних, визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду.

У пункті 2.3.13. розділу I Положення про автоматизовану систему документообігу суду (в редакції від 15.09.2016, яка продовжує дію до підключення судів до модуля автоматизованого розподілу справ), зазначається, що збори суддів відповідного суду мають право визначати особливості здійснення автоматизованого розподілу судових справ, які відповідно до законодавства підлягають реєстрації та/або розгляду в неробочі дні.

Пунктом 7 розділу VIII Положення про автоматизовану систему документообігу суду (в редакції від 02.03.2018), визначено, що для кожного автоматизованого розподілу справи або матеріалів кримінального провадження формується список компетентних суддів шляхом виключення з повного штатного списку суддів відповідного суду тих, які не можуть брати участь в розподілі через відсутність необхідної спеціалізації або через об'єктивні обставини, визначені пунктами 4 та 5 Розділу VIII цього Положення.

Згідно з підпунктом 5 пункту 4 Розділу VIII цього Положення не розподіляються щодо конкретного судді судові справи та матеріали кримінального провадження, що надійшли у день відсутності судді на робочому місці - за наявності у таблиці обліку робочого часу щодо нього відомостей про підстави відсутності на роботі (із нез'ясованих причин; через виклик повісткою до суду, правоохоронних органів, військових комісаріатів, за листком тимчасової непрацездатності, за наказом про відрядження, про надання відпустки, про притягнення до дисциплінарної відповідальності, про звільнення тощо), підтверджених первинними документами.

Законом України «Про судоустрій і статус суддів» визначається організація судової влади та здійснення правосуддя в Україні.

Згідно з частинами 3-5 статті 15 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у судах функціонує Єдина судова інформаційна (автоматизована) система.

Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється Єдиною судовою інформаційною (автоматизованою) системою у порядку, визначеному процесуальним законом.

Справи розподіляються з урахуванням спеціалізації суддів, навантаження кожного судді, заборони брати участь у перегляді рішень для судді, який брав участь в ухваленні судового рішення, про перегляд якого порушується питання (крім перегляду за нововиявленими обставинами), перебування суддів у відпустці, відсутності у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відрядження, а також інших передбачених законом випадків, через які суддя не може здійснювати правосуддя або брати участь у розгляді судових справ.

За змістом частини 1 статті 128 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» збори суддів є зібранням суддів відповідного суду, на якому вони обговорюють питання внутрішньої діяльності цього суду та приймають колективні рішення з обговорюваних питань.

Збори суддів обговорюють питання щодо внутрішньої діяльності суду чи роботи конкретних суддів або працівників апарату суду та приймають з цих питань рішення, що є обов'язковими для суддів та працівників цього суду (пункт 1 частини 5 статті 128 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Кількість слідчих суддів визначається окремо для кожного суду зборами суддів цього суду (частина 6 статті 21 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Відповідно до пунктів 6, 9 частини 1 статті 24 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» голова місцевого суду: забезпечує виконання рішень зборів суддів місцевого суду; вносить на розгляд зборів суду пропозиції щодо кількості та персонального складу слідчих суддів.

Відповідно до частини 2 статті 24 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» голова місцевого суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

Положеннями частин 1, 2 статті 135 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» визначено, що суддівська винагорода регулюється Законом та не може визначатись іншими нормативно-правовими актами.

Суддівська винагорода виплачується судді з дня зарахування його до штату відповідного суду, якщо інше не встановлено цим Законом. Суддівська винагорода складається з посадового окладу та доплат за:

- 1) вислугу років;
- 2) перебування на адміністративній посаді в суді;
- 3) науковий ступінь;
- 4) роботу, що передбачає доступ до державної таємниці.

Згідно з положеннями статті 72 Кодексу законів про працю України робота у вихідний день може компенсуватися, за згодою сторін, наданням іншого дня

відпочинку або у грошовій формі у подвійному розмірі. Оплата за роботу у вихідний день обчислюється за правилами статті 107 цього Кодексу.

Порядок та умови оплати праці державних службовців і працівників патронатної служби встановлюється відповідно до Законів України «Про державну службу», «Про судоустрій і статус суддів», «Про оплату праці» Постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 року № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів», Положення про помічника судді, затвердженого рішенням Ради суддів України від 18 травня 2018 року № 21.

Відповідно до абзацу 1 частини 4 статті 56 Закону України «Про державну службу» для виконання невідкладних або непередбачуваних завдань державні службовці, для яких законом не передбачено обмежень щодо роботи, на підставі наказу (розпорядження) керівника державної служби, про який повідомляється виборний орган первинної профспілкової організації (за наявності), зобов'язані з'явитися на службу і працювати понад установлену тривалість робочого дня, а також у вихідні, святкові та неробочі дні, у нічний час. За роботу в зазначені дні (час) державним службовцям надається грошова компенсація у розмірі та порядку, визначених законодавством про працю, або протягом місяця надаються відповідні дні відпочинку за заявами державних службовців.

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України В. Маслова щодо деяких питань організації роботи слідчих суддів у неробочий час (вихідні та святкові дні) та надурочний час, відповідно до статті 133 «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. З метою виконання завдань кримінального провадження, дотримання норм Кримінального процесуального кодексу України щодо прийому та розгляду клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження в розумні строки, суди мають вживати організаційних заходів, спрямованих на забезпечення роботи (чергування) слідчих суддів та працівників апарату суду у неробочий час (вихідні та святкові дні).

2. Організація роботи (чергування) слідчих суддів та працівників апарату суду у неробочий час (вихідні та святкові дні) належить до питань внутрішньої діяльності суду та роботи конкретних суддів і працівників апарату суду, а тому є компетенцією зборів суддів.

3. Чисельність слідчих суддів та працівників апарату суду, що залучаються до роботи (чергування) у неробочий час (вихідні та святкові дні) має визначатись зборами суддів з врахуванням необхідності виконання норм Кримінального процесуального кодексу України щодо прийому і розгляду клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження в розумні строки.

4. Рішення зборів суддів щодо організації роботи (чергування) слідчих суддів у неробочий час (вихідні та святкові дні) не може розглядатись як втручання в процес об'єктивного та неупередженого розподілу матеріалів кримінального провадження між суддями чи порушення принципу випадковості (вірогідності), оскільки компетенція зборів суду поширюється на питання визначення кількості слідчих суддів окремо для кожного суду і питання щодо організації внутрішньої діяльності суду чи роботи конкретних суддів.

5. За рішенням зборів суддів місцевого загального суду робота (чергування) у неробочий час (вихідні та святкові дні) може здійснюватися одним слідчим суддею, що не є порушенням принципу випадковості (вірогідності) під час розподілу матеріалів кримінального провадження.

6. Визначення днів, упродовж яких слідчі судді та працівники апарату суду залучаються до роботи (чергування) у неробочий час (вихідні та святкові дні), а також категорій клопотань, для розгляду яких встановлюється таке чергування, має здійснюватись за рішенням зборів суддів з врахуванням необхідності виконання норм Кримінального процесуального кодексу України щодо розгляду клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження в розумні строки.

7. Прийом та реєстрація клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження має здійснюватись апаратом суду упродовж робочого часу, визначеного Правилами внутрішнього трудового розпорядку суду чи у рішенні зборів суддів щодо організації роботи суддів та працівників апарату суду у неробочий час (вихідні та святкові дні) і надурочний час.

8. Розгляд клопотань органів досудового розслідування та інших учасників кримінального провадження слідчим суддею має здійснюватись упродовж робочого часу, визначеного Правилами внутрішнього трудового розпорядку суду чи у рішенні зборів суддів щодо організації роботи суддів та працівників апарату суду у неробочий час (вихідні та святкові дні) і надурочний час. Як виняток, судовий розгляд може бути продовжено після завершення робочого часу, з метою дотримання принципів безперервності та розумних строків судового розгляду.

9. З метою забезпечення виконання рішень зборів суддів місцевого суду про встановлення чергування слідчих суддів та апарату суду голова суду має право видати наказ, яким затвердити графік чергувань та список чергових слідчих суддів. Відносно працівників апарату суду відповідний наказ видається керівником апарату суду.

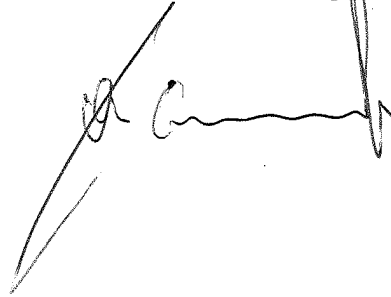
10. На підставі наказів голови суду та керівника апарату суду про встановлення чергування слідчих суддів та апарату суду складається табель обліку використання робочого часу, у якому проставляються відпрацьовані години.

11. Організація роботи слідчих суддів і працівників апарату суду у надурочний час здійснюється у тому ж порядку, що і організація роботи у неробочий час (вихідні та святкові дні).

12. Оплата роботи суддів та працівників апаратів судів, що залучаються до роботи у неробочий час (вихідні і святкові дні) та надурочний час має здійснюватись у відповідності до положень статей 72, 107 Кодексу законів про працю України, абзацу 1 частини 4 статті 56 Закону України «Про державну службу» на підставі наказу голови суду та керівника апарату суду та таблицю обліку використання робочого часу.

13. Робота суддів та працівників апарату суду понад установлену тривалість робочого дня, а також у неробочий час (вихідні і святкові дні) може компенсуватися наданням іншого дня відпочинку у відповідності до положень статей 72, 107 Кодексу законів про працю України абзацу 1 частини 4 статті 56 Закону України «Про державну службу» на підставі наказу голови суду та керівника апарату суду і таблицю обліку використання робочого часу.

**Голова
Ради суддів України**

О.С. Ткачук